

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i *Husdyrbrugloven*

Kvægbrug med slagtekalveproduktion

Søbjergvej 67

7441 Bording

Afgørelsesdato: 1. oktober 2018

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	5
VILKÅR	5
LOVGRUNDLAG	8
BIAKTIVITETER	8
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	8
GYLDIGHED	8
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	8
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	8
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	9
PLACERING AF ANLÆGGET	9
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	10
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	11
NATUR	12
PÅVIRKNING AF NATUR	12
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	15
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	15
FORURENING OG GENER	16
GENERELLE GENER	16
LUGT	16
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	18
AFFALD	18
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	19
TRANSPORT	20
SPILDEVAND	20
HÅNDBLÆNG OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	21
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	21
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	22
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	22
KLAGEVEJLEDNING	22
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	24
BILAG	25

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	25561023
Husdyrbrugets navn	Thomas Rahbek Pilgaard
Beliggenhedsadresse	Søbjergvej 67
Postnummer	7441
By	Bording

Ansøger

Ansøgers navn	Thomas Rahbek Pilgaard
Ansøgeradresse	Søbjergvej 67
Ansøgerpostnummer	7441
Ansøgerby	Bording
Ansøgertelefon	21255838
Ansøger-email	rahbekpilgaard@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	29210330
Konsulent virksomhedsnavn	SLAGTEKALVERÅDGVNING ApS
Konsulentnavn	Line Schultz
Konsulentadresse	Herningvej 23
Konsulentpostnummer	7300
Konsulentby	Jelling
Konsulenttelefon	21471252
Konsulent-email	ls@slagtekalve.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560012432
CHR numre	55823 79745

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 5d - Bording Hede, Bording

Matrikel: 2h - Søbjerg Gde., Bording

Matrikel: 22am - Tulstrup By, Ikast

Matrikel: 22p - Tulstrup By, Ikast

Matrikel: 22ø - Tulstrup By, Ikast

Matrikel: 1cu - Munklinde, Ilskov

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 31. juli 2018 modtaget en ansøgning om en § 16 b-miljøtilladelse, jævnfør *Husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Søbjergvej 67, 7441 Bording.

Ansøger ønsker, at udvide slagtekalveproduktionen på husdyrbruget fra et produktionsareal på 1.330 m² til et produktionsareal på 3.358 m². Udvidelsen sker ved at bygge en ny stald og 7 nye kalvehytter, se kortbilag 1. Herudover lovliggøres der eksisterende flytbare kalvehytter med et produktionsareal på samlet 18 m² og to eksisterende fodersiloer.

Der er søgt om en miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion af husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne. En sådan fleksibilitet er ikke mulig i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøgodkendelse.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Søbjergvej 67, 7441 Bording, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	144	Naturlig ventilation	3 m	(#87283) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	130
Stald 2	355	Naturlig ventilation	3 m	(#72945) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	250
Hytter	801	Naturlig ventilation	3 m	(#72949) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	420
Stald 3	1000	Naturlig ventilation	3 m	(#82377) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	530
Enkelthytter	6	Naturlig ventilation	3 m	(#86953) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	6
Enkelthytter	6	Naturlig ventilation	3 m	(#86954) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	6
Enkelthytter	6	Naturlig ventilation	3 m	(#86955) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	6
Ny Stald	2000	Naturlig ventilation	3 m	(#87013) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1800
Nye Hytter	210	Naturlig ventilation	3 m	(#87014) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	210
Sum						3358

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.

4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.

5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

8. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 205056, version 3, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 11. september 2018.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *Husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ejere og beboere af nabobeboelser inden for konsekvenszonen på 412 meter er den 7. august 2018 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet mandag den 1. oktober 2018, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer tirsdag den 2. oktober 2018.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Søbjergvej 67, 7441 Bording. Produktionsanlægget ligger ca. 3,9 km nord for Tulstrup, der er nærmeste byzone og ca. 4,5 km sydvest for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste landsby er Faurholt, der ligger ca. 2,3 km sydvest for produktionsanlægget. Nærmeste nabobeboelse (Søbjergvej 69, 7441 Bording) med landbrugspligt ligger 215 meter sydøst for produktionsanlægget, mens nærmeste nabobeboelse (Hedegårdsvej 14, 7430 Ikast) uden landbrugspligt ligger 858 meter sydvest for produktionsanlægget. Nærmeste område med en lokalplan (Lokalplan nr. 138) til vindmøller ligger ca. 439 meter nordvest for produktionsanlægget.

Stalden bliver 18 * 100 meter eksklusivt et udhæng til fodring på 2 meter. Den nye stald holdes i samme enkle byggestil som hytterne, med grå stålplader i gavlene og bygget op på fundablokke med naturlig udluftning. De planlagte kalveytter på husdyrbruget opføres som rundbuehaller med fast gulv magen til dem, som i forvejen er på ejendommen. Kalveytterne indrettes i overensstemmelse med bestemmelserne i *Husdyrgødningsbekendtgørelsen* og i den generelle bygge Lovgivning i øvrigt.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Kommunen konstaterer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånede smeltevandsslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udlette geologiske informationer.

Kommunen vurderer

Den nye stald og kalvehytterne samt fodersiloerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- geologisk bevaringsværdi
- sø og å-beskyttelseslinjer
- skovbyggelinjer (300 meter)
- kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger har taget de nødvendige hensyn til den landskabelige værdi ved at sanere den bestående bygningsmasse, og etablere den planlagte nye stald og de nye kalvehytter samt fodersiloer på en sådan måde, at de kommer til at indgå som en del af helheden omkring ejendommen
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Kommunen vurderer

Den nye stald og kalvehytterne samt fodersiloerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- fredede fortidsminder
- fredede områder
- beskyttede sten- og jorddiger
- kulturhistoriske bevaringsværdier
- værdifulde kulturmiljøer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget og byggeriet ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. Den nye stald og kalvehytterne med deres placeringer, størrelse og materiale, vil indgå som en naturlig helhed med resten af ejendommens bygninger. Det ansøgte byggeprojekt kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i Kommuneplan 2017 – 2029 for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift² fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2955,0	0,0	2955,0
Nudrift	1170,4	0,0	1170,4
8 års-drift	800,8	0,0	800,8

Der er således en meremission på ca. 2.154 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

² 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar³- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*^{vi} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

³ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, som ligger i Habitatområde nr. 228 – Stenholt Skov og Stenholt Mose, som ligger ca. 9,4 km øst for husdyrbruget. Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter udvidelsen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger 826 meter nordvest for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter udvidelsen af husdyrbruget, vil være 0,2 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er et overdrev, som ligger ca. 1 km sydøst for husdyrbruget. Til overdrevet viser beregningen, at merdepositionen efter udvidelsen af husdyrbruget, vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger en potentielt ammoniakfølsom skov 668 meter vest for husdyrbruget. Beregningen hertil viser, at merdeposition efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,2 kg N pr. ha pr. år. Da dette er lavere end beskyttelsesniveauet, er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Naturområderne fremgår af kortbilag 2 og 3.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{vii} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske

kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁴ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Generelle gener

I forhold til at begrænse eksempelvis lys, støv, støj, rystelser samt uhygiejniske forhold som følge af husdyrholdet og produktionen, opbevaringen og håndtering af husdyrgødning m.v. vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af det pågældende husdyranlægs placering samt afstanden til de nærmeste naboer.

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁵ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁶ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁷ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁸. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

⁴ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁵ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁶ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁷ LE: Lugtenheder

⁸ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hedegårdsvej 14 	1	FMK	102	102	946,7	Ja
Faurholtvej 10 	1	NY	254,1	251,6	2555,6	Ja
Tulstrup By, Ikast 	1	NY	384,4	401,7	3960,1	Ja

Konsekvenszone: 412 m

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 412 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings- og klageberettigede. Ejere af beboelse og beboere inden for konsekvenszonen er blev orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i

landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme. Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er muligt. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober/november måned. Ejendommen er tilmeldt privat rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen ca. 5 gange om året. Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Affald

Ansøgers oplysninger

Animalsk affald opbevares overdækket på befæstet plads øst for stalde (nr. 13 på kortbilag 1) indtil bortskaffelse via Daka. Afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.

Nedenstående tabel angiver producerede affaldsmængder og hvordan det efterfølgende bortskaffelse:

Affaldstype:	Opbevaringssted:	Transportør:	Modtageanlæg:	Mængder pr. år (ca.)	EAK-kode
Dagrenovation	Container ved stuehus	Kommunal	Kommunal	6875 kg	20.01.99
Pap og papir, erhverv	Maskinhus	Marius Christensen	Marius Christensen	1000 kg	20.01.01
Plastik, erhverv	Værksted	Marius Christensen	Marius Christensen	5000 kg	02.01.04

Tom emballage (plast)	Værksted	Marius Christensen	Marius Christensen	100 kg	15.01.02
Blyakkumulator	Maskinhus	Maskinstation	Maskinstation	30 kg	16.06.01
Olie- og brændstoffiltre	Værksted	Dansk Olie Genbrug	Dansk Olie Genbrug	200 liter	16.01.07
Lysstofrør og elsparepærer	Værksted	Kommunal	Kommunal	10 kg	20.01.21
Jern og metal	Værksted	Midtskrot	Midtskrot	150 kg	02.01.10
Kanyler og spidse genstande	Værksted (lukket beholder)	Dyrlæge	Dyrlæge	0,8 liter	18.02.02
Medicinrester	Værksted	Dyrlæge	Dyrlæge	1 kg	18.02.08
Døde dyr	Vest for staldene	DAKA	DAKA	4000 kg	02.01.02

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{viii}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Landbruget anvender ikke medicinske præparater, som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem dyrlægen. Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger. Kemisk emballageaffald opstår hovedsageligt fra sprøjtebeskyttelsesmidler til markbruget. Øvrig kemisk affald stammer fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige dunke. Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte ordninger (NVR). På ejendommen er der placeret to olietanke inde i maskinhuset, hvor den står på støbt bund, uden afløb. Sokkelkanten fungerer som opkant. Der er ikke risiko for påkørsel af tankene, da disse står inde i maskinhuset. Olier og kemikalier opbevares i maskinhuset over betongulv og uden mulighed for afløb til jord, dræn, kloak o.l. Olie og spildolie opbevares i egnede beholdere i værkstedet.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen^{ix}* skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietankene ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transporter i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år	Stigning antal/år
Dybstrøelse til arealer (traktor)	40	55	15
Korn	32	40	8
Halm	64	88	24
Handelsgødning	1	1	0
Indkøbte foderstoffer	12	12	0
Modtagelse af kalve	25	25	0
Levering af kalve	50	50	0
Kørsel med markmaskiner	40	40	0
Dieselolie	5	5	0
Døde dyr	10	12	2
Andet (hjælpestoffer m.m.)	16	22	6
Dagrenovation	25	25	0
Antal årlige transporter	320	375	55

Den øgede kørsel vil primært foregå i vækstsæsonen og direkte ud på markerne. Halmen hentes som oftest i vækstsæsonen direkte fra markerne. Antallet af transporter stiger i ansøgt drift med 55 transport, svarende til ca. 1 transport ekstra hver 6. dag sammenlignet med nudriften. Transporterne til/fra husdyrbruget vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

I slutstalden er der en sump til opsamling af rengøringsvand. Fra sumpen ledes vandet over i en beholder på 2 m³, som tømmes efter behov. I de andre staldanlæg suger dybstrøelsesmåtterne spildevandet fra rengøringen.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at opbevaring og håndtering af spildevand og afledt overfladevand vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende, generelle regler overholdes.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Hele produktionsarealet er dybstrøelse og hovedparten leveres direkte til mark til nedpløjning. En mindre andel placeres i markstak. Udbringning af husdyrgødning afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode for at sikre maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Udbringningen af husdyrgødning følger generelle regler og efter principperne i Godt Landmandskab, hvilket bl.a. vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^x vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

I samtlige staldafsnit opstaldes kalvene på dybstrøelse. Tyrekalve og ungtyre på dybstrøelse er BAT i overensstemmelse med BREF-dokumentet. Staldtypen vælges pga. dyrevelfærd og lavere etableringsomkostninger til byggeri. Ammoniakfordampningen reduceres ved at dybstrøelsesmåtten holdes tør i overfladen ved strøning med halm. Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit. BAT beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at det samlede BAT krav er 2.955 kg N pr. år, mens anlæggets faktiske emission ligeledes er 2.955 kg N pr. år, hvorfor det vejledende BAT krav er overholdt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder det vejledende BAT krav. Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøtilladelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Det er muligt at klage over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige tirsdag den 30. oktober 2018.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

En klage over denne afgørelse, skal ske til Natur- og Miljøklagenævnet, via Klageportalen, som findes via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Man logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind gennem Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, så skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune sammen med din klage. Hvis du er fritaget for at bruge digital post, så bedes du oplyse dette i din anmodning. Ikast-Brande Kommune sender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Borgere der klager, skal betale et gebyr på 900 kr. mens gebyret er på 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder (2016-niveau – gebyrerne indeksreguleres den 1. januar hvert år). En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune i Klageportalen, og klager har indbetalt gebyr for klagen.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Morten Gjernerig Petersen
biolog

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Thomas Rahbek Pilgaard, Søbjergvej 67, 7441 Bording – e-mail: rahbekpilgaard@gmail.com

Konsulent: Slagtekalverådgivning ApS, Herningvej 23, 7300 Jelling ved Line Schultz – e-mail: ls@slagtekalve.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 14 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til ejere og brugere af en nabobeboelse inden for den vejledende konsekvenszone på 412 meter:

- Søbjergvej 69, 7441 Bording

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Konsulent: Slagtekalverådgivning ApS, Herningvej 23, 7300 Jelling ved Line Schultz – e-mail: ls@slagtekalve.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord – e-mail: senord@sst.dk

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Søbjergvej 67, 7441 Bording

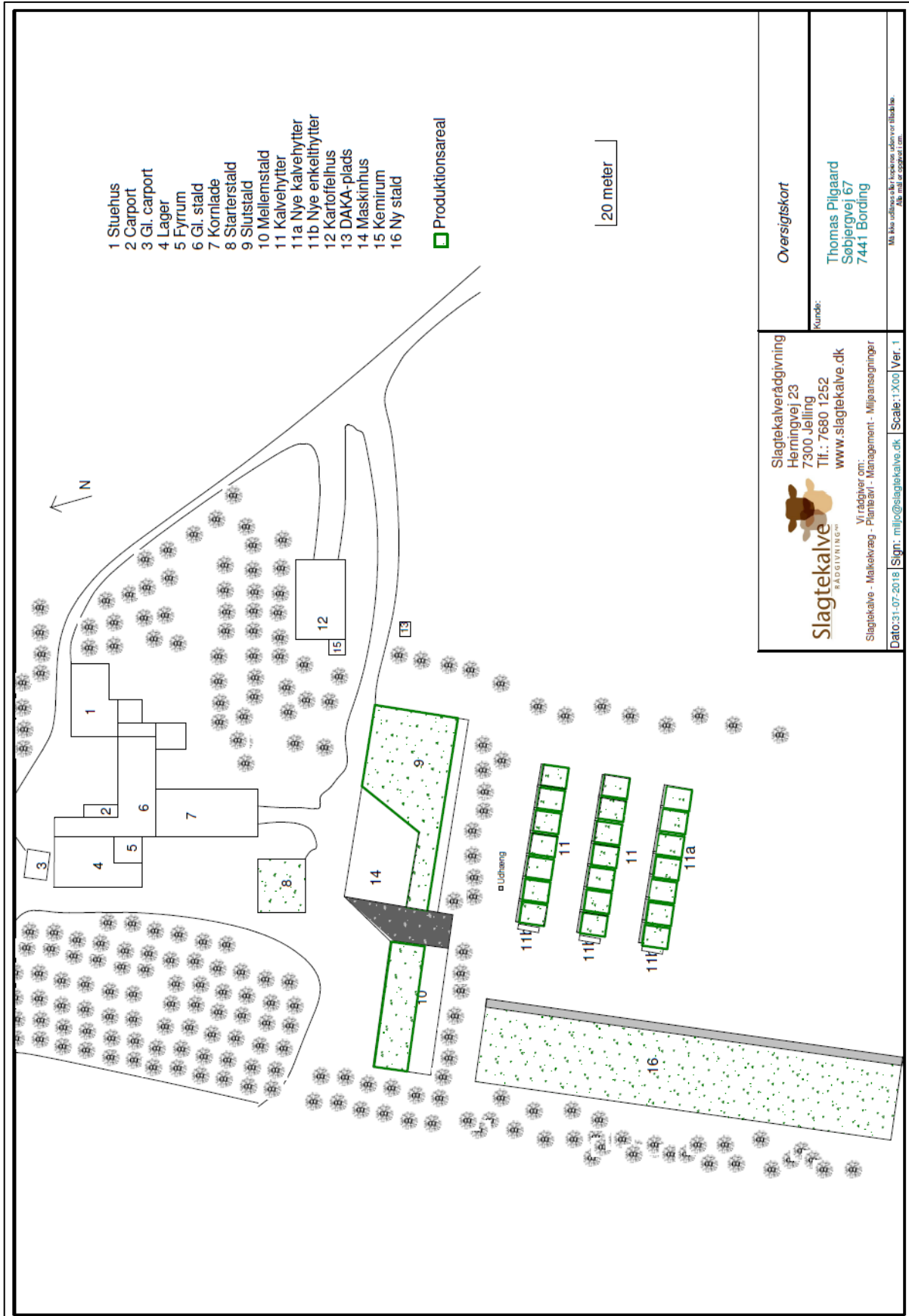
Kortbilag 2: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 3: Arealer registreret som beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3

Bilag 1: Oversigt over lovgivning

Kortbilag 1

Situationsplan over husdyrbruget, Søbjergvej 67, 7441 Bording

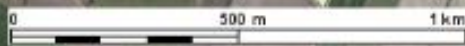

Kortbilag 2. Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område.

Målforshold 1:15000
 Dato 09-08-2018
 Morten G. Petersen
 Udskevet af

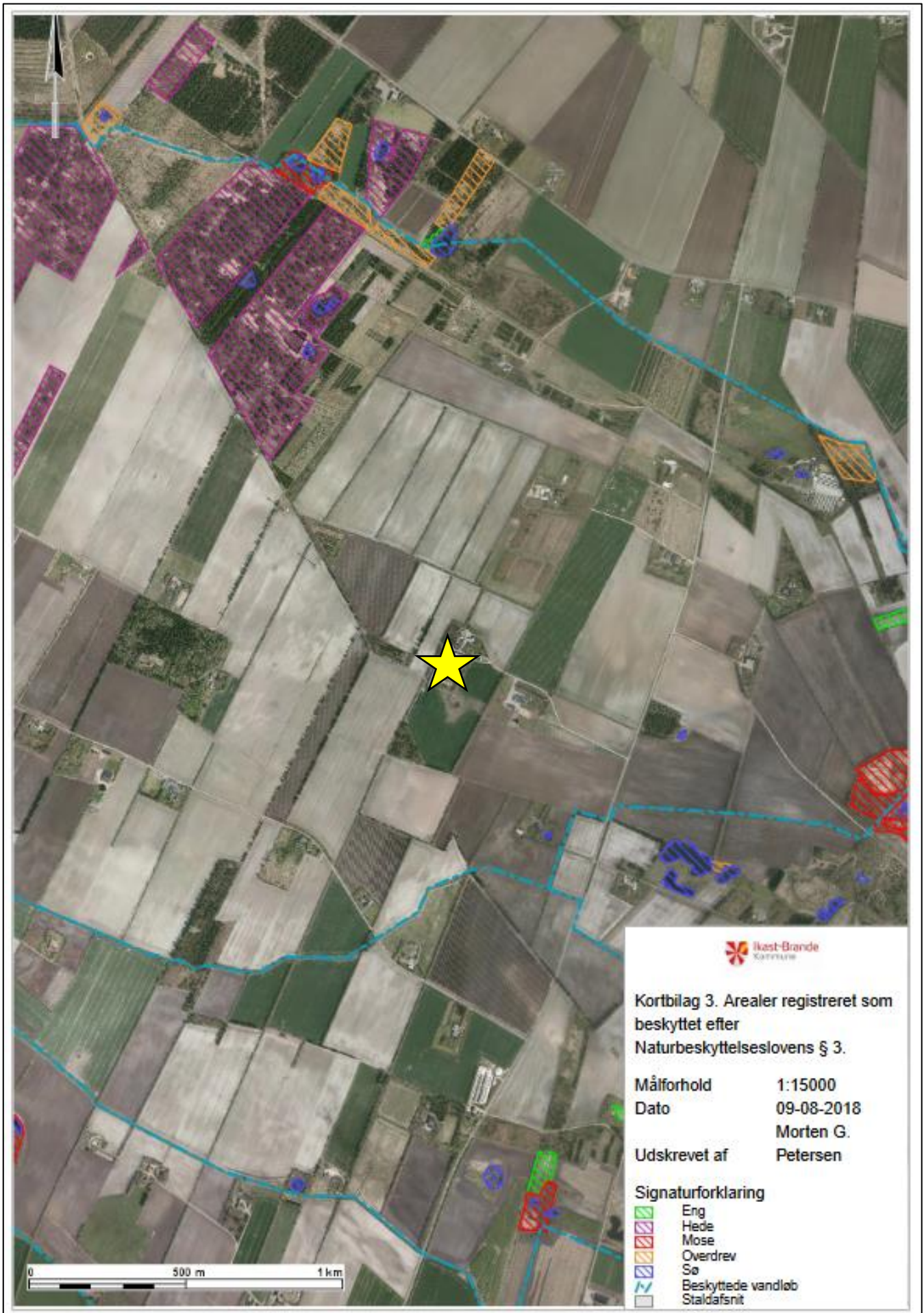
Signaturforklaring

- NATURA 2000 - Habitatområder
- NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse
- Kategori 1 - natur
- Kategori 2 - natur
- Kategori 3 - natur
- Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov
- Staldafsnit

© Danmarks Arealinformation

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 3. september 2018 af lov om miljøbeskyttelse (*Miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 1122 af 3. september 2018 lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^{vii} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{viii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^{ix} Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*Olietanksbekendtgørelsen*).

^x Bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).